

BÖLÜM 25

Evde Acil Bakım Yönetimi

Fadime ÖZTAN¹

GİRİŞ

Günümüzde acil tıbbi hastalıklar, kaza ve yaralanmalar sık görülmektedir. Ayrıca olağandışı durumlar, çevresel olaylar, afetler ve şiddet olayları yaşanmaktadır (1,2). Bu sebeple, hasta/yaralının hayatta kalma şansını artırmak, sakatlıkların azaltılmasını sağlamak, komplikasyonların oluşmasını önlemek ve iyileştirmeyi kolaylaştırmak için acil bakım hizmetlerinin verilmesi önemlidir. Acil hastalık veya yaralanma durumu ile karşılaşıldığında, etkili ve doğru olan müdahale yapılarak yaşam kurtarılmakta ya da ortaya çıkabilecek komplikasyonlar azaltılmaktadır (2).

ACİL DURUM, İLK YARDIM VE ACİL BAKIM TANIMLARI

Acil durum, toplumun tamamının veya belli kesimlerinin normal hayat ve faaliyetlerini durduran veya kesintiye uğratan ve acil müdahaleyi gerektiren olaylar ve bu olayların oluşturduğu kriz halidir (3).

İlk yardım, ani olarak ortaya çıkan hastalık veya yaralanma durumunda; kişinin hayatını korumak, sağlık durumunun kötüleşmesini önlemek ve iyileşmesine destek olmak amacıyla olay yerindeki mevcut imkânlarla yapılan hızlı ve etkili müdahalelerdir (4).

¹ Öğr. Gör. Dr., Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Söke Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, fkirlek@adu.edu.tr

KAYNAKLAR

1. T.C. Milli Eğitim Bakanlığı (2011). Acil sağlık hizmetlerinin yapısı. (13/09/2022 tarihinde http://megep.meb.gov.tr/mte_program_modul/moduller_pdf/Acil%20Sa%C4%9F1%C4%B1k%20Hizmetlerinin%20Yap%C4%B1s%C4%B1.pdf adresinden ulaşılmıştır).
2. Aslan Ş, Güzel Ş, 2018. Türkiye'deki hastane öncesi acil sağlık hizmetleri, *Journal of Social And Humanities Sciences Research*, 2018; 5(31): 4995-5002.
3. Resmi Gazete (2021). Afetlerde ve acil durumlarda sağlık hizmetleri yönetmeliği. (19/08/2022 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2021/05/20210525-3.htm> adresinden ulaşılmıştır).
4. T.C. Sağlık Bakanlığı Acil Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü (2022). Genel ilk yardım bilgileri. (19/08/2022 tarihinde <https://acilafet.saglik.gov.tr/TR-84260/genel-ilk-yardim-bilgileri.html> adresinden ulaşılmıştır).
5. Olgun, N., Eti Aslan, F. (2015). Evde Acil Bakım Yönetimi. Kuşuoğlu, S., Demirbağ, BC (Ed.), *Aile Temelli Sağlık Yaklaşımı* içinde (399-406). Ankara: Akademisyen Tıp Kitabevi
6. World Health Organization and the International Committee of the Red Cross (2018). WHO-ICRC basic emergency care: approach to the acutely ill and injured. (13/09/2022 tarihinde <https://www.who.int/publications/i/item/basic-emergency-care-approach-to-the-acutely-ill-and-injured> adresinden ulaşılmıştır).
7. T.C. Sağlık Bakanlığı Acil Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü. (2015). Sağlık çalışanları temel eğitim kitabı katılımcı rehberi. Ankara: Sağlık Bakanlığı Yayın No: 952, Sistem Ofset
8. Sucu Dağ, G., Altun Uğraş, G. (2020). Acil ve Kritik Bakım Hemşireliğinde Sık Karşılaşılan Sorunlar. Çelik, S., Usta Yeşilbakan, Ö (Ed.), *Dahili ve Cerrahi hastalıklar Hemşireliği- Medical-Surgical Nursing* içinde (565-626). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık
9. Ekşi, A. (2020). Olay Yerinin ve Hastanın Değerlendirilmesi. Ekşi, A (Ed.), *Hastane Öncesi Acil Bakım Paramedikler İçin Hasta Bakımı I-II-III* içinde (1-19). İstanbul: Ema Tıp Kitabevi
10. Kayaaltı, S. (2018). Glasgow koma skala skoru yerine motor cevap bileşeninin tek başına kullanımını. 2. *Sağlık Bilimleri Üniversitesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon Sempozyumu*, 8 Aralık, Ankara.
11. T.C. Milli Eğitim Bakanlığı (2016). Evde bakım hizmetleri, (13/09/2022 tarihinde http://www.megep.meb.gov.tr/mte_program_modul/moduller/Evde%20Bak%C4%B1m%20Hizmetleri.pdf adresinden ulaşılmıştır).
12. Olasveengen TM, Semeraro F, Ristagno G, et al. 2021, European resuscitation council guidelines 2021: basic life support, *Resuscitation*. 2021;161: 98-114. doi.org/10.1016/j.resuscitation.2021.02.009.